

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553	10
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553	12
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	14
คุณธรรมและจริยธรรม	32
บทบาทการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	40
การจัดกิจกรรมด้านฝังคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา	43
การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาล มหาสารคาม	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	74
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	74
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	75
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	90
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	91
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน	93
การวางแผน (Planning)	94
การปฏิบัติ (Action)	103
การสังเกต (Observation)	118
การสะท้อนผล (Reflection)	130
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	138
สรุปผลการวิจัย	138
อภิปรายผล	144
ข้อเสนอแนะ	146
บรรณานุกรม	148
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	155
ภาคผนวก ข แบบบันทึกการประชุม	166
ภาคผนวก ค รายชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	169
ภาคผนวก ง ตารางผลการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ	173
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์	181
ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรมภาคสนามการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม	187
ประวัติผู้วิจัย	200

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แผนปฏิบัติการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	79
2	ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม 8 ด้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน	107
3	ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ด้านความมีวินัยเป็นรายชื่อ	108
4	ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ด้านความรับผิดชอบเป็นรายชื่อ	109
5	ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตเป็นรายชื่อ	110
6	ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ด้านความเมตตากรุณาเป็นรายชื่อ	111
7	ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นรายชื่อ	113
8	ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ด้านความประหยัดเป็นรายชื่อ	114

9	ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ด้านความกตัญญูทศเวทีเป็นรายข้อ	115
10	ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ด้านค่านิยมความเป็นไทยเป็นรายข้อ	116

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม เข้าเยี่ยมชมการจัดกิจกรรมการพัฒนา คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาล จังหวัดมหาสารคาม	188
2 พระวิทยากรให้นักเรียนเตรียมความพร้อมเพื่อปฐมบทเกี่ยวกับ คุณธรรมและจริยธรรม	188
3 ครูประจำชั้นและนักเรียนร่วมกันฟังพระอภิธรรม	189
4 พระวิทยากรนำนักเรียนเป็นตัวอย่างในการแสดงกิริยาการไหว้ที่ถูกต้อง	189
5 ถวายภัตตาหารพระสงฆ์ในวันสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรม	190
6 นำนักเรียนถวายภัตตาหารและปัจจัยให้พระวิทยากรแจกพระลูกวัด	190
7 นักเรียนตั้งใจฟังธรรมะกล่อมจิตใจในความมีคุณธรรมและจริยธรรม	191
8 เปิดวิดีทัศน์ให้นักเรียนดูและฟังแนวทางการปฏิบัติตนเป็นคนมี คุณธรรมและจริยธรรม	191
9 นักเรียนตั้งใจเขียนหนังสืออย่างเป็นระเบียบ	192
10 นักเรียนแต่งชุดลูกเสือ-ยุวกาชาด-เนตรนารี ในวันที่โรงเรียนกำหนด	192
11 นักเรียนร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย	193
12 นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย	193
13 นักเรียนแสดงความรับผิดชอบเมื่อทำผิด	194
14 นักเรียนอ่านและเขียนงานที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ	194
15 นักเรียนกราบผู้มีพระคุณเพื่อแสดงความกตัญญูกตเวที	195
16 นักเรียนช่วยสอนการบ้านให้เพื่อนที่ไม่เข้าใจ	195
17 นักเรียนสอนการบ้านให้เพื่อนด้วยความเต็มใจ	196
18 นักเรียนช่วยเพื่อนทำงานกลุ่มอย่างตั้งใจ	196
19 นักเรียนปิดน้ำ-ไฟทุกครั้งที่ใช้	197
20 นักเรียนเข้าแถวซื้ออาหารอย่างเป็นระเบียบ	197
21 นักเรียนตั้งใจเรียนหนังสือ	198
22 นักเรียนใส่บาตรเพื่อค้ำจุนพระพุทธศาสนา	198

ภาพที่	หน้า
23 นักเรียนดูและส่งเสริมแสดงนาฏศิลป์ไทย	199
24 นักเรียนร่วมกันกราบพระแบบเบญจางคประดิษฐ์	199

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางที่

หน้า

- 1 ดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบสัมภาษณ์การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา
คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน สำหรับครูที่สอน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้ปกครองนักเรียน และกลุ่มผู้ร่วมวิจัย 174
- 2 ดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบสังเกตการณ์จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา
คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน (สำหรับครูประจำชั้น) 175
- 3 ดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา
คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน (สำหรับครูประจำชั้น) 176

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY